

โครงการ
สำรวจความนิยมอาหารที่แปรรูปจากลำไย

จัดทำโดย

- นายจิรายุทธ ปฐมวงศ์
- นายณัฐสิทธิ์ เวียงนาค
- นายนราธิป ปวงคำ
- นายอำนาจ อินคำ
- นางสาวดวงตา วงศ์บุญมา

กศน.ตำบลคอนสีลา

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเวียงชัย
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

โครงการ

เรื่อง สำรวจความนิยมอาหารที่แปรรูปจากลำไย

จัดทำโดย

1. นายจิรายุทธ ปฐมวงศ์
2. นายณัฐสิทธิ์ เวียงนาค
3. นายนราธิป ปวงคำ
4. นายอำนาจ อินคำ
5. นางสาวดวงตา วงศ์บุญมา

อาจารย์ที่ปรึกษา

1. นางกัลยา หอมดี
2. นางสาววรารัตน์ ปกติ
3. นายไฟทอง โอนไธสงค์

กศน.ตำบลดอนศิลา

3

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเวียงชัย
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

บทคัดย่อ

ชื่อโครงการ   สำรวจความนิยมอาหารที่แปรรูปจากลำไย
 ชื่อผู้จัดทำโครงการ   1. นายจิรายุทธ ปฐมวงศ์   2. นายณัฐสิทธิ์ เวียงนาค
   3. นายนราธิป ปวงคำ   4. นายอำนาจ อินคำ
   5. นางสาวดวงตา วงศ์บุญมา

ระดับชั้น   มัธยมศึกษาตอนปลาย

กศน.อำเภอ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเวียงชัย

อาจารย์ที่ปรึกษา   1. นางกัลยา หอมดี   2. นางสาววราภรณ์ ปกติ   3. นายไฟทอง โอนไชสงค์

การสำรวจความนิยมอาหารที่แปรรูปจากลำไย   มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความนิยมในอาหารที่แปรรูปจากลำไย มีวิธีดำเนินการดังนี้ ออกแบบสำรวจการแปรรูปลำไย นำแบบสอบถามจำนวน 20 คนแล้วประมวลผลการสำรวจ

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามความนิยมในการบริโภคอาหารที่แปรรูปจากลำไย พบว่า ลำไยอบแห้งได้รับความนิยมมากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 โดยให้เหตุผลว่า ถนอมอาหาร ได้ดีเก็บไว้ได้นาน อร่อย รับประทานง่าย รองลงมาได้แก่ ไวน์ลำไย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 โดยให้เหตุผลว่า อร่อย รสชาติดี หอมหวาน และลำไยเชื่อมน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 หวาน และอร่อยดี

สถานที่จำหน่ายที่นิยมซื้ออาหารที่แปรรูปจากลำไย พบว่า นิยมซื้ออาหารแปรรูปลำไยในตลาดสดมากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 โดยให้เหตุผลว่า หาซื้อได้ง่าย สะดวก ราคาถูก รองลงมาคือห้างสรรพสินค้า จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 โดยให้เหตุผลว่า มีสินค้าให้เลือกหลากหลายและครบครันหลายอย่าง และร้านขายของชำน้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 เพราะ ใกล้บ้าน

ลักษณะบรรจุภัณฑ์ที่นิยมซื้อ พบว่า ลักษณะบรรจุภัณฑ์อาหารที่แปรรูปจากลำไยที่นิยมบรรจุด้วยกระป๋องมากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 โดยให้เหตุผลว่า อาจนำกระป๋องไปใช้ประโยชน์ต่อได้ มีความสะอาด เก็บไว้ได้นาน รองลงมาคือ การบรรจุด้วยถุงพลาสติก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 โดยให้เหตุผลว่า หิ้วง่ายและสะดวกสบาย และบรรจุด้วยขวดแก้วน้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 เพราะ สวยงามและสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ชอบบริโภคอาหารที่แปรรูปจากลำไย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 โดยให้เหตุผลว่า มีรสชาติหวาน อร่อย และเป็นการช่วยเหลือเกษตรกร และไม่ชอบบริโภคอาหารที่แปรรูปจากลำไย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 โดยให้เหตุผลว่า ความหวานของลำไยทำให้เจ็บคอ ทานข้าวไม่ได้

กิตติกรรมประกาศ

โครงการเรื่องสำรวจความนิยมอาหารที่แปรรูปจากลำไยที่สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีก็เพราะได้รับการช่วยเหลือจากอาจารย์กัลยา หอมดี คุณครูวรารัตน์ ปกติ และคุณครูนายไฟทอง โอนไชสงค์ ที่ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำตลอดเวลาของการดำเนินงาน ขอขอบคุณ ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมการจัดการเรียนรู้ด้วยโครงการที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จนทำให้โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

คณะผู้จัดทำขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าโครงการสำรวจความนิยมอาหารที่แปรรูปจากลำไยเรื่องนี้ จะเกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษาคือต่อไป

คณะผู้จัดทำ

กรกฎาคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
บทที่ 1 บทนำ	6
1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ	6
1.2 วัตถุประสงค์	6
1.3 ขอบเขตการศึกษา	6
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.5 นิยามปฏิบัติการ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 ลำไย	8
2.2 การแปรรูป	10
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	11
3.1 วัสดุอุปกรณ์	11
3.2 วิธีดำเนินการ	11
บทที่ 4 ผลการศึกษา	12
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	15
5.1 สรุปผล	15
5.2 อภิปรายผล	16
5.3 ข้อเสนอแนะ	16
บรรณานุกรม	ง
ภาคผนวก	จ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ

ปัจจุบันทางภาคเหนือมีการปลูกลำไยเป็นจำนวนมาก ทำให้ได้ผลผลิตจากลำไยที่มีมากมาย เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายลำไยลดลง และมีลำไยล้นตลาด ทางด้านสมาชิกจึงมีความคิดเห็นว่าการนำลำไยมาแปรรูป เช่น ลำไยอบแห้ง ลำไยเชื่อม ลำไยแช่อิ่ม ลำไยกระป๋อง และวาลลำไย ซึ่งเป็น การเพิ่มมูลค่าของลำไย และเป็นการถนอมอาหาร สามารถเก็บไว้ได้นาน อีกทั้งยังส่งออกจำหน่ายทั้งใน และนอกประเทศ

ดังนั้นสมาชิกในกลุ่มจึงเล็งเห็นความสำคัญของการสำรวจการแปรรูปของลำไย เพื่อเพิ่มรายได้ ให้กับเกษตรกร

1.2 วัตถุประสงค์ ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้จัดทำได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

เพื่อสำรวจความนิยมในอาหารที่แปรรูปจากลำไย

1.3 ขอบเขตการศึกษา ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีขอบเขตของการศึกษาดังนี้

1.3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมอบรมโครงการอบรมจัดการเรียนรู้ด้วย โครงการ จำนวน 20 คน

1.3.2 ระยะเวลา วันที่ ๒๐-๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔

1.3.4 สถานที่ ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนเชียงราย

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ช่วยทำให้กลุ่มเกษตรกรได้รับมูลค่าเพิ่มจากการแปรรูปลำไยให้มีราคาดีขึ้น

1.5 นิยามปฏิบัติการ

1.5.1 ลำไย หมายถึง ผลไม้ชนิดหนึ่ง มีรสชาติดหวาน มีหลายพันธุ์ ลำไย มีชื่อเรียกพื้นบ้านว่า บ่า ลำไย ชื่อภาษาอังกฤษว่าลองแกน (Longan) ชื่อทางพฤกษศาสตร์ว่า Nephelium ,Canb.หรือ

Euphorialongana, Lamk. วงศ์ Sapotaceae (Native) ในพื้นที่ราบต่ำของลุ่มน้ำโขงตอนใต้ เบงกอลพม่า และจีนภาคใต้ เป็นพืชไม้ผลเขตร้อนและกึ่งร้อน

1.5.2 การแปรรูป หมายถึง การนำผลผลิตมาเปลี่ยนสภาพให้มีรูปแบบเปลี่ยนจากรูปแบบเดิม มีรูปร่างลักษณะแตกต่างจากเดิม

1.5.3 ความนิยม หมายถึง ความชอบ ความชื่นชมที่บุคคลพึงปรารถนา

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาโครงการ เรื่องสำรวจความนิยมอาหารที่แปรรูปจากลำไย คณะผู้ศึกษา ได้ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และจากเว็บไซต์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยขอแนะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

2.1 ลำไย

ลำไยมีชื่อเรียกพื้นบ้านว่า บาลำไย ชื่อภาษาอังกฤษว่าลองแกน (Longan) ชื่อทางพฤกษศาสตร์ว่า Nephelium ,Canb.หรือEuphorialongana,Lamk. วงศ์Sapedadceaeพื้น(Native)ในพื้นที่ราบต่ำของลังกาอินเดียนตอนใต้ เบนกอลพม่าและจีนภาคใต้ เป็นพืชไม้ผลเขตร้อนและกึ่งร้อน (ลำไย,2554 : เว็บไซต์)

ประวัติลำไย

ลำไยเป็นไม้ที่มีถิ่นกำเนิดในเขตร้อนและกึ่งร้อนของเอเชีย ซึ่งอาจมีถิ่นกำเนิดในลังกาอินเดียนพม่าหรือจีน แต่ที่พบหลักฐานที่ปรากฏในวรรณคดีของจีนในสมัยพระเจ้าเซ็งแทงของจีนเมื่อ 1,766 ปีก่อนคริสตกาลและจากหนังสือRuYaของจีนเมื่อ 110 ปีก่อนคริสตกาลได้มีการกล่าวถึงลำไยไว้แล้ว และชาวยุโรปได้เดินทางไปยังประเทศจีนเมื่อปีพ.ศ.1514 ก็เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับลำไยไว้ในปีพ.ศ.1585 แสดงว่าลำไยมีการปลูกในจีนที่มณฑลกวางตุ้งเสฉวนมีศูนย์กลางอยู่ที่มณฑลฟูเจี้ยน

ลำไยได้แพร่หลายเข้าไปในประเทศอินเดีย ลังกา พม่าและประเทศแถบเอเชียลังกาพม่าและประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเข้าสู่ประเทศอเมริกาในปลายพุทธศตวรรษที่ 25

ในประเทศไทย ลำไยคงแพร่เข้ามาในประเทศพร้อมๆ กับประเทศในเขตนี้นี้แต่ไม่ปรากฏหลักฐานหลักฐานที่พบเป็นต้นลำไยในสวนเก่าแก่ของ ร.อ.หลวงราญอรพิล(เหรียญสรรพเสน) ที่ปลูกในตรอกจันทร์ ถนนสาทรประดิษฐ์ใกล้วัดปริวาสในสมัยรัชกาลที่ 5เป็นลำไยที่ขยายพันธุ์มาจากเมล็ดเพาะแสดงว่าลำไยมีในประเทศไทยมาก่อนแล้ว

และมีการพัฒนาพันธุ์ตามลำดับตามสภาพภูมิอากาศต่อมาพระราชชายาเจ้าดารารัศมีได้นำลำไยจากกรุงเทพฯขึ้นมาขยายพันธุ์ในจังหวัดเชียงใหม่จากนั้นก็ขยายพันธุ์สู่ภูมิภาคต่างๆในล้านนาโดยการเพาะเมล็ดจนเกิดการแปรพันธุ์(Mutation)เกิดพันธุ์ใหม่ตามสภาพคุณลักษณะที่ดีของภูมิอากาศที่เหมาะสมและเกื้อกูลต่อการเจริญเติบโตของลำไย

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดลำพูนมีสภาพภูมิประเทศที่ดีในกลุ่มแม่น้ำใหญ่หลายสาย จนเกิดลำไยต้นหมื่นที่บ้านหนองช้างค้ำ อำเภอเมืองลำพูน ซึ่งเก็บผลขายต้นเดียวได้ราคาเป็นหมื่น เมื่อปีพ.ศ.2511 ผลิตผลต่อต้นได้ 40-50แห่งพัฒนาการของลำไยในภูมิภาคนี้โดยเฉพาะที่จังหวัดลำพูนถ้านับจากการเสด็จกลับล้านนาครั้งแรกของพระราชชายา

เจ้าคารารศมีเมื่อปีพ.ศ.2457จนถึงลำไยต้นหมื่นที่หนองข้างคีนเมื่อปีพ.ศ.2511ก็พัฒนามาร่วม 60 ปีและถ้า นับถึงปีปัจจุบัน มีการพัฒนาพันธุ์ร่วม 90 ปีแล้วจนขณะนี้มีลำไยมากมายหลายพันธุ์และมีการปลูกมากถึง 157,220ไร่

ประโยชน์ของลำไย

เปลือกของต้นมีสีน้ำตาลอ่อนหรือเทาและมีรสฝาดใช้ต้มเป็นยาหม้อแก้ท้องร่วง ลำต้นมีขนาดใหญ่ สูง ประมาณ 30-40 ฟุต เนื้อไม้มีสีแดงและแข็งสามารถใช้ทำเครื่องใช้ประดับบ้านได้

ผลลำไยมีเปลือกสีน้ำตาลอมเขียวภายในมีเนื้อขาวอมชมพูขาวอมเหลืองแล้วแต่สายพันธุ์เนื้อลำไย สามารถ บริโภคสด บรรจุกระป๋อง ตากแห้งสามารถทำเป็นชางใช้ดื่ม เป็นยาบำรุงกำลังช่วยให้หลับสบายเจริญ อาหาร

พันธุ์ลำไย

ลำไยปลูกในหลายประเทศที่สำคัญคือประเทศจีนมีการปลูกลำไยถึง 26 พันธุ์ คือพันธุ์ที่ปลูกในมณฑล กวางตุ้ง 12 สายพันธุ์ปลูกในประเทศไต้หวันอีก 15 สายพันธุ์ปลูกในสหรัฐอเมริกา 1 สายพันธุ์คือ พันธุ์โค ฮาลาพันธุ์ลำไยในประเทศไทย จำแนกออกตามลักษณะผลเนื้อเมล็ดและรสชาติแบ่งได้ 5 พวก คือ

ลำไยกะโหลก เป็นพันธุ์ลำไยที่ให้ผลขนาดใหญ่มีเนื้อหนารสหวานมีหลายสายพันธุ์คือ

- 1.สีชมพู ผลใหญ่ เนื้อหนา เมล็ดเล็ก เนื้อมีสีชมพู รสดีมากที่สุด
- 2.ตลับนาค ผลใหญ่ เนื้อหนา เมล็ดเล็ก หวานกรอบแห้ง เปลือกบาง
- 3.เบี้ยวเขียว ผลใหญ่กลมเบี้ยว เนื้อหนา เมล็ดเล็ก หวานกรอบ แต่พันธุ์นี้กร่องเก่ง
- 4.อีดอ ผลขนาดปานกลาง เมล็ดเล็ก รสหวาน แบ่งเป็น 2 ชนิดคือ

- อีดอยอดแดง ใบอ่อนมีสีแดง
- อีดอยอดเขียว ใบอ่อนมีสีเขียว

5.อีแดง สีเปลือกของผลค่อนข้างแดง เป็นพันธุ์กลาง กิ่งเปราะหักง่าย ผลกลมใหญ่เมล็ดใหญ่ รสหวาน แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

- อีแดง (อีแดงเปลือกหนา) มีใบป้อมใหญ่ผลใหญ่
- อีแดง (อีแดงเปลือกบาง) ใบยาวผลเล็กกว่าอีแดงเปลือกหนา

6.อีดำ ผลใหญ่ใบดำ เนื้อหนา เมล็ดเล็ก หวานกรอบ แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

- อีแห้วยอดแดง เมล็ดปานกลาง
- อีแห้วยอดขาว ผลกลมใหญ่ หัวเบี้ยว เนื้อกรอบ ไม่หวาน

คุณค่าทางอาหารของลำไยของวิทยาศาสตร์กรมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยได้ทำการวิเคราะห์ส่วน ประกอบของลำไยปรากฏผลว่า

1.ลำไยสดทั่วไปประกอบด้วยน้ำ81.1%คาร์โบไฮเดรต16.98%โปรตีน0.97%เถ้า0.56%กาก0.28%และ ไขมัน 0.11%

2. ในลำไยสด 100 กรัม จะมีค่าความร้อน 72.8 แคลอรี และมีวิตามิน 69.2 มิลลิกรัม แคลเซียม 57 มิลลิกรัม ฟอสฟอรัส 35.17 มิลลิกรัม และธาตุเหล็ก 0.35 มิลลิกรัม

3. ลำไยแห้ง ประกอบด้วย คาร์โบไฮเดรต 69.06% น้ำ 21.27% โปรตีน 4.61% ใย 3.33% ไขมัน 1.50% และไขมัน 0.171%

4. ลำไยแห้ง 100 กรัม จะมีค่าความร้อน 296.1 แคลอรี แคลเซียม 32.05 มิลลิกรัม ฟอสฟอรัส 150.5 มิลลิกรัม โซเดียม 4.78 มิลลิกรัม เหล็ก 2.85 มิลลิกรัม โพแทสเซียม 1390.3 มิลลิกรัม กรดเพนโทซินิก 0.72 มิลลิกรัม วิตามินบี 12 จำนวน 1.08 มิลลิกรัม

ลำไยกระดุก เป็นพันธุ์พื้นเมือง ทรงพุ่มกว้าง ใบหนาทึบ ผลเล็กมีน้ำมาก เนื้อน้อยไม่หวาน มีน้ำตาลประมาณ 13.75% ขึ้นได้ทั่วไปปลูกง่าย เหลือให้เห็นน้อย เพราะไม่นิยมปลูก ไม่มีราคา

ลำไยธรรมชาติ ผลปานกลาง เนื้อหนากว่าลำไยพันธุ์กระดุก เนื้อกรอบบางมีน้ำมาก ให้ผลดก

ลำไยสายน้ำผึ้ง ลักษณะคล้ายลำไยธรรมชาติ แต่เนื้อมีสีเหลืองอ่อน เนื้อมีรสดี หอมกรอบ เมล็ดเล็ก

ลำไยเถาหรือลำไยเครือ มีลำต้นเลื้อยคล้ายเถาวัลย์ นิยมปลูกไว้ประดับมากกว่าปลูกไว้รับประทาน ชอบขึ้นตามป่าแถบภูเขาบรรทัด ภูเขาตงเล็ก ลำต้นไม่มีแก่นจึงพันเข้ากับรั้วหรือหลัก

2.2 การแปรรูป คือ การนำผลผลิตจากการปลูกนำมาเปลี่ยนแปลงสภาพด้วยวิธีการต่างๆ ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีรูปร่างลักษณะแตกต่างไปจากเดิม

2.2.1 ความหมายของการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร หมายถึง การนำผลผลิตจากการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์มาเปลี่ยนแปลงสภาพด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีรูปร่างลักษณะแตกต่างไปจากเดิม เช่น ข้าวสามารถแปรรูปเป็น แป้ง เส้นก๋วยเตี๋ยว , พืชตระกูลถั่ว แปรรูปเป็น น้ำมันพืช นมถั่วเหลือง ครีมเทียม แป้ง เป็นต้น

2.2.2 ประโยชน์ของการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

- ช่วยเก็บรักษาผลผลิตทางการเกษตรไว้บริโภคในครัวเรือนเป็นเวลานานโดยไม่เน่าเสีย
- ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่มีรูปแบบและรสชาติแตกต่างจากเดิม ช่วยเพิ่มความหลากหลายให้แก่ผลผลิตทางการเกษตร เช่น มะม่วงสุก แปรรูปเป็น มะม่วงกวน น้ำมะม่วง แยมมะม่วง เป็นต้น
- ช่วยเพิ่มมูลค่าของผลผลิต เช่น ไก่ขอย ไส้กรอกไก่ จะมีราคาแพงกว่าเนื้อไก่สดที่ยังไม่ได้แปรรูป
- ช่วยให้บริการสะดวกและง่ายขึ้น เช่น ข้าวสาลี ข้าวโอ๊ต ข้าวโพด ผัก ลูกเดือย นำมาปรุงรสและอัดรวมกันเป็นแท่งรับประทานเป็นอาหารว่าง เป็นต้น
- ผลิตภัณฑ์แปรรูปสามารถนำมาจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว
- ช่วยป้องกันปัญหาผลผลิตทางการเกษตรล้นตลาด (การแปรรูป, 2554: เว็บไซต์)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

3.1 วัสดุ อุปกรณ์

แบบสอบถามความนิยมอาหารที่แปรรูปจากลำไย จำนวน 20 ชุด

3.2 วิธีดำเนินการ การศึกษาเรื่องสำรวจความนิยมอาหารที่แปรรูปจากลำไย ได้ดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ออกแบบการสำรวจการแปรรูปของลำไย
2. นำแบบสำรวจไปแจกให้กับผู้เข้ารับการอบรม ฯ จำนวน 20 คน
3. รวบรวมแบบสำรวจ
4. ประมวลผลการสำรวจการแปรรูปลำไย
5. สรุปผลการสำรวจ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษา เรื่อง ความนิยมในการบริโภคอาหารที่แปรรูปจากลำไย โดยการสอบถามนักศึกษา และครู ก.ศ.น.ตำบล ที่เข้ารับการอบรม โครงการพัฒนาผู้เรียนด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้การทำโครงการ ได้ผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	11	55.00
หญิง	9	45.00
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	9	45.00
20-30 ปี	10	50.00
40 ปีขึ้นไป	1	5.00
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนต้น	9	45.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย	10	50.00
ปริญญาตรี	1	5.00
อาชีพ		
เกษตรกรรวม	4	20.00
ค้าขาย	2	10.00
รับจ้าง	7	35.00
นักศึกษา	7	35.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 และเป็นเพศหญิง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และมีอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายมากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และมีระดับการศึกษาตอนต้น จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 และส่วนใหญ่ออาชีพรับจ้างและเป็นนักศึกษาเท่ากัน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของความนิยมในการบริโภคอาหารที่แปรรูปจากลำไย

ประเภทอาหาร	จำนวน	ร้อยละ
ลำไยอบแห้ง	14	70.00
ลำไยในกระป๋อง	-	-
ลำไยแช่แข็ง	2	10.00
ไวน์ลำไย	4	20.00
อื่นๆ	-	-

จากตารางที่ 2 การสำรวจความนิยมในการบริโภคอาหารที่แปรรูปจากลำไย พบว่า ลำไยอบแห้งได้รับความนิยมมากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 โดยให้เหตุผลว่า ถนอมอาหารได้ดีเก็บไว้ได้นาน อร่อย รับประทานง่าย รองลงมาได้แก่ ไวน์ลำไย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 โดยให้เหตุผลว่า อร่อย รสชาติดี หอมหวาน และลำไยแช่แข็งน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 หวานและอร่อยดี

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของสถานที่จำหน่ายที่นิยมซื้อ

สถานที่จำหน่าย	จำนวน	ร้อยละ
ห้างสรรพสินค้า	5	25.00
ตลาดสด	9	45.00
สหกรณ์	1	5.00
ร้านขายของชำ	4	20.00
อื่นๆ	1	5.00

จากตารางที่ 3 การสำรวจสถานที่ที่นิยมซื้ออาหารที่แปรรูปจากลำไย พบว่า นิยมซื้ออาหารแปรรูปลำไยในตลาดสดมากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 โดยให้เหตุผลว่า หาซื้อได้ง่าย สะดวก ราคาถูก รองลงมาคือ ห้างสรรพสินค้า จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 โดยให้เหตุผลว่า มีสินค้าให้เลือกหลากหลายและครบครันหลายอย่าง และร้านขายของชำน้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 เพราะใกล้บ้าน

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของลักษณะบรรจุภัณฑ์ที่นิยมซื้อ

ลักษณะบรรจุภัณฑ์	จำนวน	ร้อยละ
ถุงพลาสติก	6	30.00
กล่องพลาสติก	2	10.00
กล่องโฟม	-	-
ขวดแก้ว	4	20.00
กระป๋อง	8	40.00

จากตารางที่ 4 การสำรวจลักษณะบรรจุภัณฑ์ที่นิยมซื้อ พบว่า ลักษณะบรรจุภัณฑ์อาหารที่แปรรูปจากลำไยที่นิยมบรรจุด้วยกระป๋องมากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 โดยให้เหตุผลว่า อาจนำกระป๋องไปใช้ประโยชน์ต่อได้ มีความสะอาด เก็บไว้ได้นาน รองลงมาคือ การบรรจุด้วยถุงพลาสติก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 โดยให้เหตุผลว่า หิ้วง่ายและสะดวกสบาย และบรรจุด้วยขวดแก้วน้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 เพราะ สวยงามและสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของความชอบในการบริโภคอาหารที่แปรรูปจากลำไย

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ชอบ	18	90.00
ไม่ชอบ	2	10.00

จากตารางที่ 5 สำรวจความชอบในการบริโภคอาหารที่แปรรูปจากลำไย ส่วนใหญ่ชอบบริโภคอาหารที่แปรรูปจากลำไย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 โดยให้เหตุผลว่า มีรสชาติหวาน อร่อย และเป็น การช่วยเหลือเกษตรกร และไม่ชอบบริโภคอาหารที่แปรรูปจากลำไย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 โดยให้เหตุผลว่า ความหวานของลำไยทำให้เจ็บคอ ทานข้าวไม่ได้

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษา เรื่อง ความนิยมในการบริโภคอาหารที่แปรรูปจากลำไย โดยการสอบถามนักศึกษา และครู ก.ศ.น.ตำบล ที่เข้ารับการอบรม โครงการพัฒนาผู้เรียนด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้การทำโครงการ ได้ผลการศึกษา ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถาม นิยมในการบริโภคอาหารที่แปรรูปจากลำไย พบว่า ลำไยอบแห้งได้รับความนิยมมากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 โดยให้เหตุผลว่า ถนอมอาหารได้ดีเก็บไว้ได้นาน อร่อย รับประทานง่าย รองลงมาได้แก่ ไวน์ลำไย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 โดยให้เหตุผลว่า อร่อย รสชาติดี หอมหวาน และลำไยแช่อิ่มน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 หวานและอร่อยดี

สถานที่จำหน่ายที่นิยมซื้ออาหารที่แปรรูปจากลำไย พบว่า นิยมซื้ออาหารแปรรูปลำไยในตลาดสด มากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 โดยให้เหตุผลว่า หาซื้อได้ง่าย สะดวก ราคาถูก รองลงมาคือ ห้างสรรพสินค้า จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 โดยให้เหตุผลว่า มีสินค้าให้เลือกหลากหลายและครบ ครันหลายอย่าง และร้านขายของชำน้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 เพราะ ใกล้บ้าน

ลักษณะบรรจุภัณฑ์ที่นิยมซื้อ พบว่า ลักษณะบรรจุภัณฑ์อาหารที่แปรรูปจากลำไยที่นิยมบรรจุด้วย กระจับป้อมมากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 โดยให้เหตุผลว่า อาจนำกระจับป้อมไปใช้ประโยชน์ต่อ ได้ มีความสะอาด เก็บไว้ได้นาน รองลงมาคือ การบรรจุด้วยถุงพลาสติก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 โดยให้เหตุผลว่า หิ้วง่ายและสะดวกสบาย และบรรจุด้วยขวดแก้วน้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 เพราะ สวยงามและสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ชอบบริโภคอาหารที่แปรรูปจากลำไย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 โดยให้เหตุผลว่า มีรสชาติหวาน อร่อย และเป็นการช่วยเหลือเกษตรกร และไม่ชอบบริโภคอาหารที่ แปรรูปจากลำไย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 โดยให้เหตุผลว่า ความหวานของลำไยทำให้เจ็บคอ ทานข้าวไม่ได้

5.2 อภิปรายผล

จากการสอบถามความนิยมในการบริโภคอาหารที่แปรรูปจากลำไย พบว่า ลำไยอบแห้งได้รับความนิยมมากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 โดยให้เหตุผลว่า ถนอมอาหารได้ดีเก็บไว้ได้นาน อร่อย รับประทานง่าย เพราะลำไยได้ทำการอบแห้งแล้ว ทำให้ในลำไยไม่มีน้ำ จึงไม่เน่าเสียได้เร็ว และสามารถเก็บไว้รับประทานได้นาน และยังคงความหวานของลำไยไว้ได้อีกด้วย

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ควรทำการสำรวจความนิยมการบริโภคอาหารชนิดอื่นบ้าง
2. ควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างในการสอบถามความคิดเห็น เพื่อได้ข้อมูลที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

การแปรรูป. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://eduvc.oas.psu.ac.th/~user122/in1.html>

(วันที่ค้นข้อมูล : 21 กรกฎาคม 2554).

ลำไย. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.rd.go.th/lamphun/62.0.html>

(วันที่ค้นข้อมูล : 21 กรกฎาคม 2554).

ภาคผนวก

แบบสอบถามความนิยมบริโภคอาหารที่แปรรูปจากลำไย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	☐	ชาย	☐	หญิง
อายุ	☐	ต่ำกว่า 20 ปี	☐	20-30 ปี
	☐	31-40 ปี	☐	40 ปีขึ้นไป
	☐	ประถม	☐	มัธยมต้น
การศึกษา	☐	มัธยมปลาย	☐	ปริญญาตรี
	☐	สูงกว่าปริญญาตรี		
	☐	เกษตกร	☐	พนักงานราชการ
อาชีพ	☐	รัฐวิสาหกิจ	☐	รับจ้าง
	☐	ค้าขาย	☐	อื่นๆ.....

ตอนที่ 2 สํารวจความนิยมอาหารที่แปรรูปจากลำไย

1. การแปรรูปลำไยที่นิยม (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

อบแห้ง เพราะ.....

ลำไยกระป๋อง เพราะ.....

ลำไยแช่อิ่ม เพราะ.....

ไวน์ลำไย เพราะ.....

อื่นๆ(โปรดระบุ).....เพราะ.....

2. สถานที่จำหน่ายที่นิยมซื้อ (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ห้างสรรพสินค้า เพราะ.....

ตลาดสด เพราะ.....

สหกรณ์ เพราะ.....

ร้านขายของชำ เพราะ.....

อื่นๆ(โปรดระบุ).....เพราะ.....

3. บรรจุภัณฑ์ที่นิยมซื้ออาหารที่แปรรูปจากลำไย (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ถุงพลาสติก เพราะ.....

กล่องพลาสติก เพราะ.....

กล่องโฟม เพราะ.....

ขวดแก้ว เพราะ.....

กระป๋อง เพราะ.....

4. คุณชอบทานอาหารที่แปรรูปจากลำไยหรือไม่ (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ชอบ เพราะ.....

ไม่ชอบ เพราะ.....